

IZVĒLIES

Nerūsējošā tērauda un čuguna
ēst gatavošanas traukus.

NEIZVĒLIES

Iepakojumu ar netīrumus
atgrūdošu pārklājumu.

MEKLĒ

“Nesatur perfluorētos
savienojumus” marķējumu uz
apgērba.

/centralbalticwaterchain

waterchain.eu

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

Interreg
Central Baltic

Water
Chain

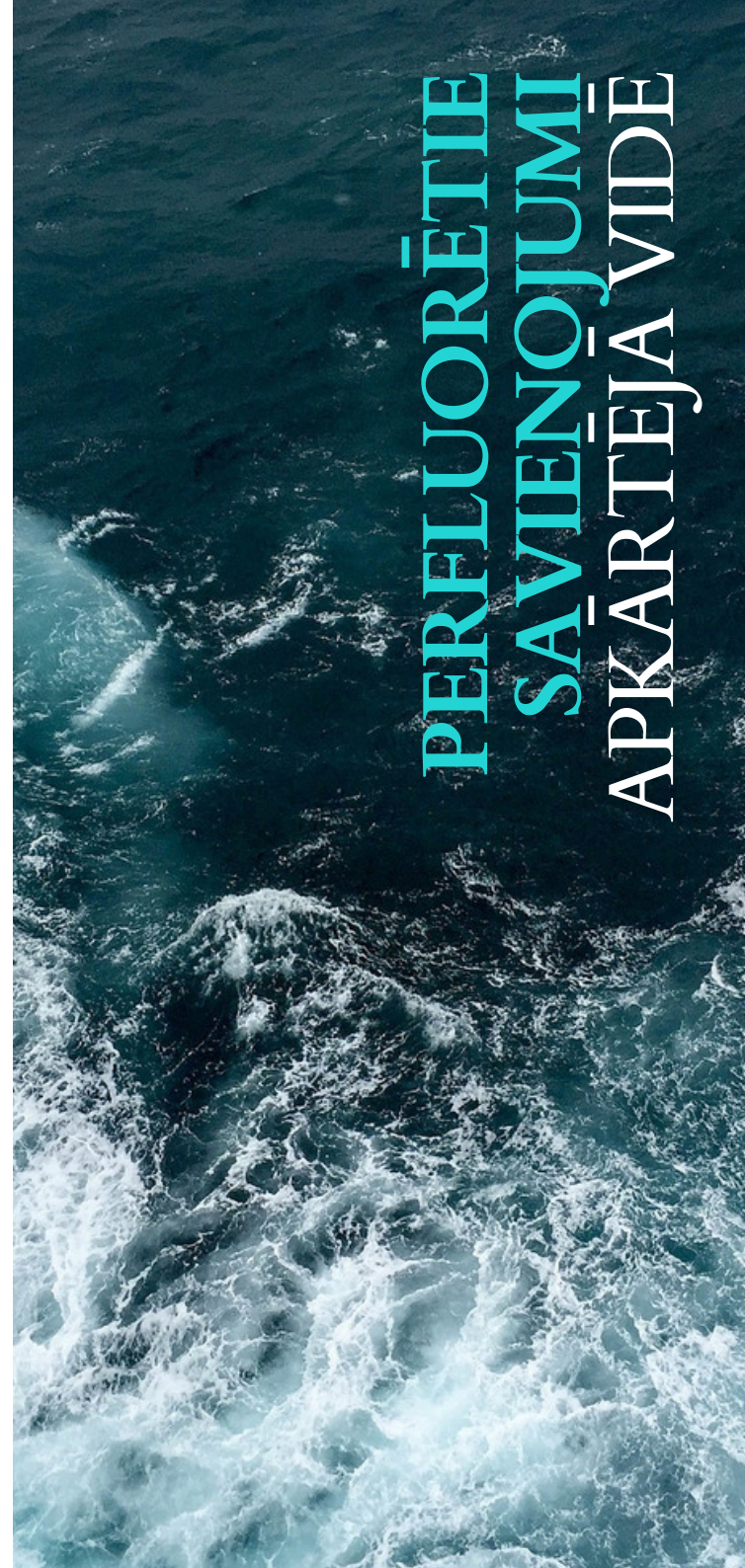
PYHÄJÄRVI INSTITUTE

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

TALLINN UNIVERSITY OF
TECHNOLOGY

PERFLUORĒTIE
SAVIEŅOJUMI
APKĀRTĒJĀ VIDĒ

01

Perfluorētie savienojumi ir ķīmikālijas, ko izmanto traipus, eļļu un ūdeni atgrūdošu izstrādājumu ražošanā.

02

Tie atrodami netīrumus atgrūdošā virtuves piederumu pārklājumā, audumā, pārtikas iepakojumā un ugunsdzēsības putās.

03

Perfluorētie savienojumi vidē nonāk produktu izgatavošanas un lietošanas laikā, kā arī tad, kad tiek izmesti.

04

Perfluorēto savienojumu molekulas ir ārkārtīgi stables, tāpēc perfluorētos savienojumus var uzskatīt par pastāvīgajām organiskajām piesārņotājvielām.

05

Cilvēks nelielu daudzumu perfluorēto savienojumu uzņem ar pārtiku un dzeramo ūdeni, kā arī lietojot preces, kuru sastāvā ir šie savienojumi.

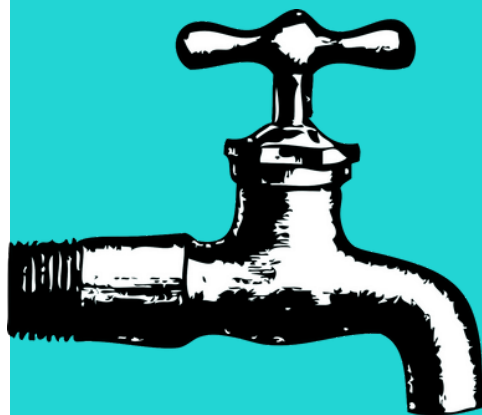
PERFLUOROKTĀN-SULFOSKĀBE (PFOS)

PFOS ir atrodama dažādās patēriņa precēs, piemēram, audumā, ādas izstrādājumos un slēpju vaskā.

Izmēģinājumi ar dzīvniekiem ir pierādījuši, ka PFOS izraisa vēzi, endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, zemu mazuļa dzimšanas svaru, kā arī kavē fizisko attīstību.

Augsts PFOS līmenis cilvēkā ir saistīts ar izmainītu vairogdziedzera hormonu fonu, preeklampsiju grūtniecības laikā un zemu mazuļa dzimšanas svaru.

Kopš 2006. gada Eiropas Savienībā PFOS ir aizliegta gatavajā produkcijā un pusfabrikātos, bet to joprojām var izmantot rūpniecībā (piemēram, fotolitogrāfijā, aviācijā).

PERFLUOROKTĀNSKĀBE (PFOA)

PFOA izmanto kā apstrādes palīgmateriālus fluorelastomēru un fluoropolimēru ražošanā.

Ražošanas laikā tas parasti tiek sadedzināts, tāpēc galaproduktā tas ir sastopams vien nelielā daudzumā.

PFOA ir saistīta ar vairogdziedzera slimībām, augstu holesterīna līmeni, aknu bojājumiem un nieru vēzi.

Rietumu pasaulē ķīmijas industrija ir pakāpeniski atteikusies no PFOA izmantošanas. 2020. gadā PFOA tiks aizliegta Eiropas Savienībā.

IR VĒRTS IEPĒRĶOTIES
MEKLĒT MARĶĒJUMU
“**NESATŪR
PERFLUORĒTOS
SAVIENOJUMUS**”.

